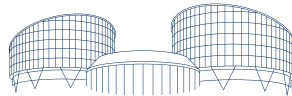

AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

YAŞAYAN
BİR METİN

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

Yaşayan bir metin

Soa. Anaid

İçindekiler

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	5
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi	5
İçtihat	6
Sözleşme'nin etkisi	6
Sözleşme, modern bir metin	7
Sözleşme sisteminin reformları	8
Ek 1 : Kısaca Sözleşme	10
Ek 2 : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olarak bilinen, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'ni imzalayan Devletler	15
Ek 3 : Anahtar tarihler	16
Ek 4 : Sözleşme'ye Ek Protokoller	18
Ek 5 : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde imza ve onay durumları (Antlaşma no. 005)	22

İngilizce baskısı:

The European Convention on Human Rights – A living instrument

Bu belge Mahkeme'nin Halkla İlişkiler Birimi tarafından hazırlanmıştır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer alan hakları basitleştirilmiş bir biçimde ortaya koymak üzere tasarlanmıştır ve yalnızca eğitim amaçlıdır. Yasal olarak yetkili belgeler, Sözleşme'nin Fransızca ve İngilizce resmi versiyonlardır.

Her hakkı saklıdır. Bu yayından hiçbir metin AİHM Yazı İşleri Müdürlüğü – Halkla İlişkiler Birimi'nin yazılı onayı olmadan çevrilemez, elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka herhangi bir yolla kayıt ya da transfer edilemez.

Fotoğraflar : Avrupa Konseyi

© Çizim : Shutterstock

© Grafik konsepti : AİHM – Halkla İlişkiler Birimi

© Sayfa düzeni : AİHM – Halkla İlişkiler Birimi

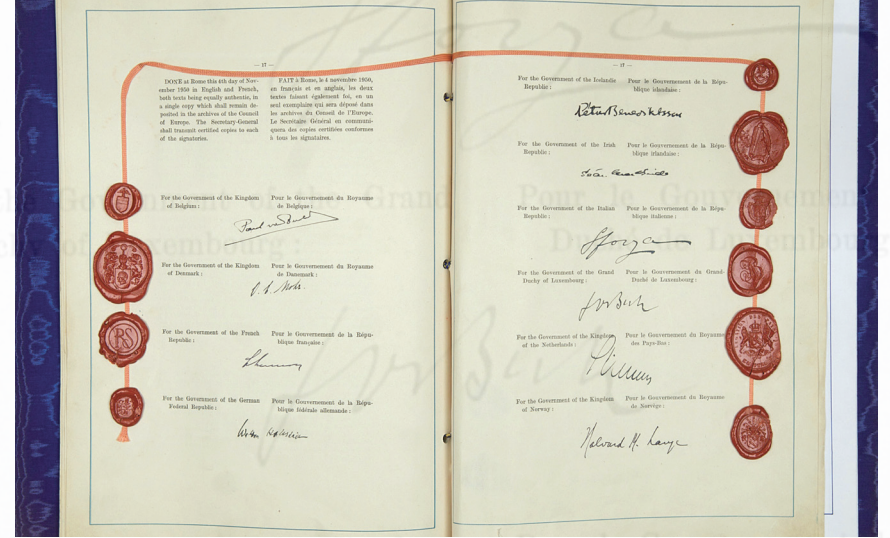
© Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Eylül 2020

Avrupa Sözleşmesi'nin önemi, bir yandan koruduğu temel hak ve özgürlükler kapsamında, diğer yandan da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin oluşturulmasıyla yürürlüğe koyduğu sistemde yatmaktadır. Devletlerin taahhütlerine saygı duymalarını sağlamakla sorumlu ; bireylerin, temel hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmediğinde Sözleşmeci bir Devlete karşı dava açabilecekleri bir sistemdir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinde belirtilen hakları somutlaştıran ve bağlayıcı duruma getiren ilk belgedir. Yaşam hakkı ya da işkence yasağı gibi Devletlerin sınırlandıramayacakları mutlak hakları ortaya koyar ve demokratik bir toplumda gerekli olduğu ölçüde ve ancak yasayla sınırlandırılabilen hak ve özgürlükleri korur; özgürlük ve güvenlik hakkı ya da özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı bunlara örnek olarak verilebilir.

Sözleşme'nin ilk metnine, ölüm cezasının kaldırılması, mülkiyetin korunması, serbest seçim hakkı ya da dolaşım özgürlüğü ile ilgili Ek Protokollerin kabul edilmesiyle birçok hak eklenmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

Avrupa Konseyi'nin bir yargı organı olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bireyler tarafından yapılan başvuruları veya Sözleşmeci bir Devlet tarafın, Sözleşme'yi imzalamış başka bir Devlete karşı açtığı Devletlerarası başvuruları inceler. Şu anda 47 ülke, yalnızca kendi yurttaşlarına değil, aynı zamanda, Avrupalı olmayanlar da dahil olmak üzere, yargılama yetkisi altındaki herkesin temel hak ve özgürlüklerini garanti etmekle yükümlüdür.

İçtihat

Mahkeme'nin içtihadı, yoğun ve birçok alana dokunmaktadır. AIHM tarafından tespit edilen en yaygın Sözleşme ihlaline yol açan konu, isterse adil yargılanma isterse yargılama süresinin uzunluğu olsun, adil yargılama hakkıyla ilgilidir. Özgürlük ve güvenlik hakkına ve mülkiyet hakkına ilişkin olarak da sıkça ihlal tespiti yapılmaktadır.

Mahkeme, kürtaj, yardımla intihar, kişinin vücudunun aranması, ev içinde kölelik, eşcinseller tarafından çocuk edinme, okullarda dini sembollerin kullanılması, gazetecilik kaynaklarının korunması ya da DNA dosyalarının korunması gibi pek çok sosyal mesele hakkında karar vermiştir.

Sözleşme'nin etkisi

Strazburg Mahkemesi'nin çalışmalarının etkisinin önemi, kararların bağlayıcılığından kaynaklanmaktadır. Hakkında ihlal kararı verilen bir Devlet, başvurucunun uğradığı zararı telafi etmek ve ihlalin sonuçlarını mümkün olduğunca ortadan kaldırmak suretiyle kararı infaz etmekle yükümlüdür. Devlet, ayrıca başka bireylerin de benzer bir ihlale maruz kalmalarını önlemelidir. Uygulamada, bu durum genelde yasa değişiklikleriyle gerçekleştirilir.

Devletler, yasalarını ve uygulamalarını Sözleşme'ye uygun hale getirmek için değiştirerek her bireyin insan hakları alanındaki gelişmelerden yararlanmasını sağlarlar. Dolayısıyla, tek bir karar dahi bir devletin yurttaşlarının tümü üzerinde bir etki doğurabilir. Kararların icrasının denetimi, Avrupa Konseyi'nin yürütme organı olan Bakanlar Komitesi'nin sorumluluğundadır.

Mahkeme kararlarının yol açtığı değişikliklerden bazı örnekler şöyledir :

- **Kıbrıs**, yetişkinler arasındaki rızaya dayanan eşcinsel ilişkilerin cezalandırılmasını kaldırmıştır.
- **Danimarka'da**, artık sendika üyeliği zorunlu değildir.
- **Fransa**, evlilik içinde ve evlilik dışında doğmuş çocuklar için miras haklarının eşitliğini tanımıştır.
- **Birleşik Krallık**, devlet okullarında fiziksel cezayı yasaklamıştır.
- **İsviçre**, telefon dinlemelerini düzenleyen bir yasayı kabul etmiştir ve, birçok Devlette, yargılamanın aşırı uzun sürmesi ile ilgili şikayette bulunmak için hukuki düzenlemeler getirilmiştir.

Sözleşme, modern bir metin

Sözleşme'yi güçlü ve olağanüstü modern kılan durum, Mahkeme'nin onu yorumlamasıdır : bu, mevcut yaşam koşulları ışığında dinamik bir yorumdur. Mahkeme, Sözleşme'nin kabul edildiği dönemde var olmayan ya da öngörülemeyen, örneğin yeni teknolojiler, bioetik ya da çevre konularında içtihatlarıyla Sözleşme'de belirtilen hakları genişletmiştir. Sözleşme, aynı zamanda, terörizm ya da göçmenler gibi toplumsal ve hassas konulara da uygulanmaktadır.

Sözleşme sisteminin reformları

Mahkeme kurulduğu tarih olan 1959'dan bugüne, yaklaşık 910.000 başvuruyu karara bağlayarak ya da davayı kayıttan düşürerek neticelendirmiştir.

Yoğun başvuru akışı karşısında, Avrupa Konseyi'ne üye devletler, başlangıçta uygulamaya konulan kontrol mekanizmasını iyileştirmek ve güçlendirmek için Sözleşme'ye ek birkaç Protokol kabul etmişlerdir. En basit davaları karara bağlamak için yeni hukuki oluşumlar bu şekilde kurulmuştur.

Mahkeme aynı zamanda, etkinliğini artırmak ve kaynaklarını optimize etmek için çalışma yöntemlerinde reformlara gitmiştir. Örneğin, sistematik sorunlar olarak da adlandırılan, yani bir ülkenin hukukunun Sözleşme'ye uymamasından kaynaklanan benzer sorunlarla ilgili yoğun başvuru akışını gidermek için « pilot karar » prosedürünü uygulamaya koymuştur.

Ayrıca, başvuruların işleme alınması sırasında, karar vermek için ortaya çıkan konuların önemini ve aciliyetini dikkate alan bir öncelikle inceleme politikası benimsemiştir.

For the Government of the Irish Republic :
Pour le Gouvernement de la République irlandaise :

Sözleşme, Devletlerin İkinci Dünya Savaşı'nın acılarını yeniden yaşamama arzularından doğmuştur. 1949 yılında 10 devlet, Avrupa genelinde insan haklarını, demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü korumak için Avrupa Konseyi'ni kurmuşlardır. Bir yıl sonra, 12 devlet Sözleşme'yi kabul etmiş ve böylece taahhütlerine uyulmasını sağlamakla sorumlu bir Mahkeme, kendilerini sorumlu tutabilecek ve mevzuatlarını değiştirmelerine yol açabilecek bir uluslararası bir yargı kurumu kurmuşlardır.

Sözleşme artık Avrupa Konseyi'nin temel taşıdır ve Kuruluş'a üye olmak isteyen her devlet bunu imzalamalı ve onaylamalıdır. Mahkeme'nin içtihadı ise, büyük Avrupa'nın ulusal mahkemeleri için bir referanstır ; Avrupa sınırları dışındaki bir çok mahkeme tarafından da alıntılanmıştır.

Ek 1 : Kısaca Sözleşme

1. Madde

İnsan haklarına saygı yükümlülüğü

Devletler, topraklarındaki veya onlar tarafından kontrol edilen topraklardaki herkesin Sözleşme'de belirtilen hak ve özgürlüklere sahip olmasını sağlamalıdır.

2. Madde

Yaşam hakkı

Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur.

3. Madde

İşkence yasağı

Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muameleye tabi tutulamaz.

4. Madde

Kölelik ve zorla çalıştırma yasağı

Hiç kimseye köle muamelesi yapılamaz ve kimse zorunlu çalışmaya tabi tutulamaz.

5. Madde

Özgürlük ve güvenlik hakkı

Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Tutuklanan her kişiye, tutuklama nedenlerinin ve kendisine yöneltilen her türlü suçlamanın en kısa sürede bildirilmesi zorunludur. Tutuklanan herkesin derhal bir yargıç önüne çıkarılması zorunlu olup, bu kişi makul bir süre içinde yargılanma ya da yargılama süresince serbest bırakılma hakkına sahiptir.

6. Madde

Adil yargılanma hakkı

Herkes davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir.

Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit olunca kadar masum sayılır. Kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede haberdar edilmek ve savunmasını hazırlamak için gerekli kolaylıklara sahip olma hakkına sahiptir. Eğer avukat tutmak için gerekli maddi olanaklardan yoksun ise resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilme hakkına sahiptir.

7. Madde

Kanunsuz ceza olmaz

Hiç kimse, işlendiği zaman suç oluşturmayan bir eylem veya ihmalden dolayı suçlu bulunamaz.

8. Madde

Özel ve aile hayatına saygı hakkı

Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

9. Madde

Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü

Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir. Herkes, topluca veya tek başına, ibadet etme, ayrıca, din değiştirme özgürlüğüne sahiptir.

10. Madde

İfade özgürlüğü

Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar.

11. Madde

• Toplantı ve dernek kurma özgürlüğü

Herkes barışçıl olarak toplanma ve dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hak, sendikalar kurma ve sendikalara üye olma hakkını da içerir.

12. Madde

• Evlenme hakkı

Herkes evlenme ve aile kurma hakkına sahiptir.

13. Madde

• Etkili başvuru hakkı

Hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes ulusal bir merci önünde etkili bir yola başvurma hakkına sahiptir.

14. Madde

• Ayrımcılık yasası

Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, renk, din, siyasi görüş veya ırk gibi herhangi bir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.

34. Madde

• Bireysel başvurular

AİHM'e başvuru hakkı mutlaktır. Devletler hiçbir koşulda bu hakka müdahale edemezler.

Protokol 1 Madde 1

• Mülkiyetin korunması

Herkesin mülk edinme ve mülklerini kullanma hakkı vardır.

Protokol 1 Madde 2

• Eğitim hakkı

Herkesin eğitim ve öğretim hakkı vardır.

Protokol 1 Madde 3

• Serbest seçim hakkı

Herkes, yasama meclisini (yani ulusal parlamento) ve Avrupa Parlamentosunu seçerken gizli oylamaya katılma hakkına sahiptir.

Protokol 4 Madde 2

• Serbest dolaşım özgürlüğü

Bir devletin ülkesi içinde usulüne uygun olarak bulunan herkes, orada serbestçe dolaşma ve ikametgahını seçebilme hakkına sahiptir.

Protokol 6 Madde 1

• Ölüm cezasının kaldırılması

Hiç kimse devlet tarafından ölüm cezasına çarptırılmaz ve idam edilemez.

Protokol 7 Madde 2

• Cezai konularda iki dereceli yargılanma hakkı

Cezai bir suçtan mahkum edilen her kişi, mahkumiyet ya da ceza hükmünü daha yüksek bir mahkemeye yeniden inceletme hakkına sahiptir.

Protokol 7 Madde 3

Adli hata halinde tazminat hakkı

Mahkemelerin kendilerini yanlış mahkum etmesi durumunda herkesin tazminat alma hakkı vardır.

Protokol 7 Madde 4

Aynı suçtan iki kez yargılanmama ve cezalandırılmama hakkı

Yeni gerçekler kanıtlanmadığı sürece kimse aynı suçtan iki kez yargılanamaz.

Protokol 7 Madde 5

Eşler arasında eşitlik

Eşler erlilikte, kendi aralarında ve çocukları ile ilişkilerinde medeni haklar ve sorumluluklardan eşit şekilde yararlanırlar.

Protokol 12 Madde 1

Ayrımcılığın genel olarak yasaklanması

Herkes, cinsiyet, ten rengi, siyasi veya dini inançlar veya kökenleri gibi nedenlerle ayrımcılık yapılmaksızın haklarını kullanabilmelidir.

Protokol 13 Madde 1

Ölüm cezasının kaldırılması

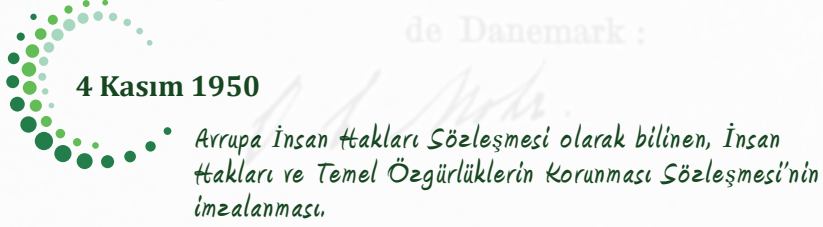
Ölüm cezası savaş zamanında bile yasaktır.

Ek 2 : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olarak bilinen, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'ni imzalayan Devletler (Roma, 4 Kasım 1950)

- Belçika Krallığı hükümeti adına : Paul VAN ZEELAND
- Danimarka Krallığı hükümeti adına : Otto Carl MOHR
- Fransa Cumhuriyeti hükümeti adına : Robert SCHUMAN
- Federal Almanya Cumhuriyeti hükümeti adına : Walter HALLSTEIN
- İzlanda Cumhuriyeti hükümeti adına : Petur BENEDIKTSSON
- İrlanda Cumhuriyeti hükümeti adına : Seán MAC BRIDE
- İtalya Cumhuriyeti hükümeti adına : Carlo SFORZA
- Lüksemburg Büyük Düküğü hükümeti adına : Joseph BECH
- Hollanda Krallığı hükümeti adına : Dirk STIKKER
- Norveç Krallığı hükümeti adına : Halvard Manthey LANGE
- Saarland hükümeti adına : Edgar HECTOR
- Türkiye Cumhuriyeti hükümeti adına : Mehmet Fuat KÖPRÜLÜ
- Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı hükümeti adına : Ernest DAVIES

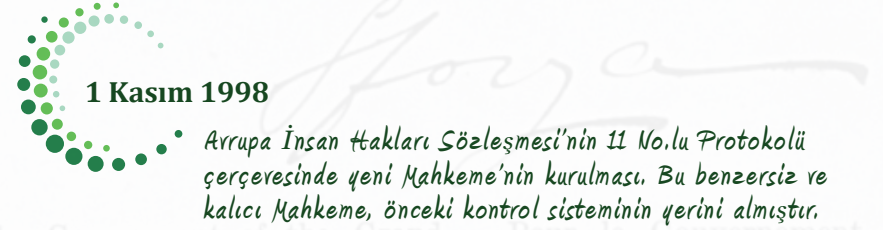
Ek 3 : Anahtar tarihler

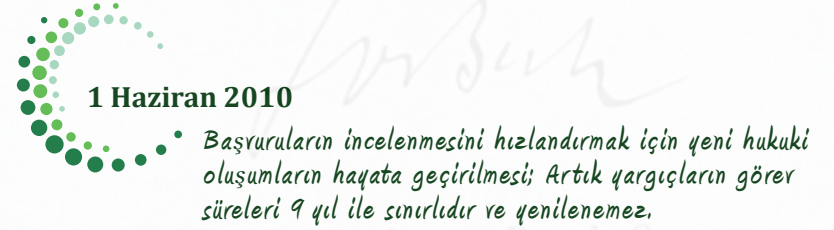
For the Government of the Irish Republic : Pour le Gouvernement de la République irlandaise :

For the Government of the Italian Republic : Pour le Gouvernement de la République italienne :

For the Government of the Grand Duchy of Luxembourg : Pour le Gouvernement du Grand Duché de Luxembourg :

For the Government of the Kingdom of the Netherlands : Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas :

For the Government of the Kingdom of Norway : Pour le Gouvernement du Royaume de Norvège :

Ek 4 : Sözleşme'ye Ek Protokoller

Ek Protokol

18 Mayıs 1954 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Daha çok 1 No.lu Protokol adıyla bilinmektedir ; yeni haklar, özellikle mülkiyete saygı hakkı, eğitim hakkı, gizli oyla serbest seçim hakkını belirlemiştir.

2 No.lu Protokol

• 21 Eylül 1970 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Mahkeme'ye, Bakanlar Komitesi'nin talebi üzerine tavsiye görüşü bildirme yetkisi tanır.

3 No.lu Protokol

• 21 Eylül 1970 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Sözleşme'nin eski 29, 30 ve 34. maddelerini değiştirmiştir.

4 No.lu Protokol

• 2 Mayıs 1968 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Özellikle, akdi bir ilişkiden doğan bir yükümlülüğün yerine getirilmemesi nedeniyle özgürlükten mahrum bırakmanın yasaklanmasını, serbest dolaşım özgürlüğünü ve ikamet yerini seçme hakkını, vatandaşların sınır dışı edilme yasağını ve yabancıların topluca sınır dışı edilmeleri yasağını düzenler.

5 No.lu Protokol

• 20 Aralık 1971 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Sözleşme'nin 22 ve 40. maddelerini değiştirmiştir.

6 No.lu Protokol

• 1 Mart 1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Ölüm cezasının kaldırılması üzerinedir.

7 No.lu Protokol

• 1 Kasım 1988 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Özellikle, cezai konularda iki dereceli yargılama hakkı, hukuki hata durumunda tazminat hakkı, aynı suçtan ikinci kez yargılanmama ya da cezalandırılmama hakkı, eşler arasında eşitlik hakkını içerir.

8 No.lu Protokol

• 1 Ocak 1990 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nun işleliğini değiştirmiştir.

9 No.lu Protokol

- 1 Ekim 1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Bireylere belirli durumlarda Mahkeme'ye başvurma hakkı tanır.

10 No.lu Protokol

- İmza tarihi : 25 Mart 1992

Eski Sözleşme sisteminde, Sözleşme'nin kontrol prosedürünü düzenlemiştir (bu metin, 11 No.lu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra geçerliliğini yitirmiştir).

11 No.lu Protokol

- 1 Kasım 1998 tarihinde yürürlüğe girmiştir

« Yeni Mahkeme » yi hayata geçirmiştir.

12 No.lu Protokol

- 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Her türlü ayırımı genel olarak yasaklar.

13 No.lu Protokol

- 1 Temmuz 2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Her koşulda ölüm cezasının istisnasız kaldırılması üzerinedir.

14 No.lu Protokol

- 1 Haziran 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Özellikle, en basit davalar için yeni hukuki oluşumların yaratılması ve yeni bir kabul edilebilirlik kriteri sağlar. Bu Protokol ayrıca, yargıçların görev sürelerini yenilenemeyecek şekilde 6 yıldan 9 yıla çıkarmıştır.

15 No.lu Protokol

- İmza tarihi : 24 Haziran 2013 – henüz yürürlüğe girmemiştir

İkincilik ilkesine ve takdir yetkisi doktrinine atıfta bulunmaktadır. Mahkeme'ye başvuruda bulunmak için var olan 6 aylık süre sınırını 4 aya indirmiştir.

16 No.lu Protokol

- 1 Ağustos 2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir

Sözleşme-ci Devletlerin en yüksek mahkemelerinin Mahkeme'den görüş talep etmelerine izin vermektedir.

Ek 5 : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde imza ve onay durumları (Antlaşma no. 005)

	İmza Tarihi	Onay Tarihi	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Arnavutluk	13/07/1995	02/10/1996	02/10/1996
Andorra	10/11/1994	22/01/1996	22/01/1996
Ermenistan	25/01/2001	26/04/2002	26/04/2002
Avusturya	13/12/1957	03/09/1958	03/09/1958
Azerbeycan	25/01/2001	15/04/2002	15/04/2002
Belçika	04/11/1950	14/06/1955	14/06/1955
Bosna-Hersek	24/04/2002	12/07/2002	12/07/2002
Bulgaristan	07/05/1992	07/09/1992	07/09/1992
Hırvatistan	06/11/1996	05/11/1997	05/11/1997
Kıbrıs	16/12/1961	06/10/1962	06/10/1962
Çekya	21/02/1991	18/03/1992	01/01/1993
Danimarka	04/11/1950	13/04/1953	03/09/1953
Estonya	14/05/1993	16/04/1996	16/04/1996
Finlandiya	05/05/1989	10/05/1990	10/05/1990
Fransa	04/11/1950	03/05/1974	03/05/1974
Gürcistan	27/04/1999	20/05/1999	20/05/1999
Almanya	04/11/1950	05/12/1952	03/09/1953
Yunanistan	28/11/1950	28/11/1974	28/11/1974
Macaristan	06/11/1990	05/11/1992	05/11/1992
İzlanda	04/11/1950	29/06/1953	03/09/1953
İrlanda	04/11/1950	25/02/1953	03/09/1953
İtalya	04/11/1950	26/10/1955	26/10/1955
Letonya	10/02/1995	27/06/1997	27/06/1997
Lihtenştayn	23/11/1978	08/09/1982	08/09/1982

	İmza Tarihi	Onay Tarihi	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Litvanya	14/05/1993	20/06/1995	20/06/1995
Lüksemburg	04/11/1950	03/09/1953	03/09/1953
Malta	12/12/1966	23/01/1967	23/01/1967
Moldova	13/07/1995	12/09/1997	12/09/1997
Monaco	05/10/2004	30/11/2005	30/11/2005
Karadağ	03/04/2003	03/03/2004	06/06/2006
Hollanda	04/11/1950	31/08/1954	31/08/1954
Kuzey Makedonya	09/11/1995	10/04/1997	10/04/1997
Norveç	04/11/1950	15/01/1952	03/09/1953
Polonya	26/11/1991	19/01/1993	19/01/1993
Portekiz	22/09/1976	09/11/1978	09/11/1978
Romanya	07/10/1993	20/06/1994	20/06/1994
Rusya Federasyonu	28/02/1996	05/05/1998	05/05/1998
San Marino	16/11/1988	22/03/1989	22/03/1989
Sırbistan	03/04/2003	03/03/2004	03/03/2004
Slovakya	21/02/1991	18/03/1992	01/01/1993
Slovenya	14/05/1993	28/06/1994	28/06/1994
İspanya	24/11/1977	04/10/1979	04/10/1979
İsveç	28/11/1950	04/02/1952	03/09/1953
İsviçre	21/12/1972	28/11/1974	28/11/1974
Türkiye	04/11/1950	18/05/1954	18/05/1954
Ukrayna	09/11/1995	11/09/1997	11/09/1997
Birleşik Krallık	04/11/1950	08/03/1951	03/09/1953

Sözleşme'ye dair Protokollerin imza ve onay durumları Avrupa Konseyi Antlaşmalar Ofisi'nin web sitesinde mevcuttur: www.coe.int/en/web/conventions.

Sözleşme'nin asıl metni

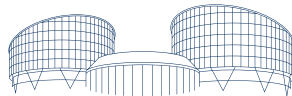

TUR

www.echr.coe.int

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin tüm üyeleri dahil olmak üzere, 47 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE